

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5258/2020
25.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Емил Шафхаузер, адвокат у ..., против туженог-противтужиоца ББ ДОО ..., Република ..., чији је пуномоћник Срђан Трајчевски, адвокат у ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог - противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4596/19 од 05.03.2020. године, у седници већа од 25.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог - противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4596/19 од 05.03.2020. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог - противтужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 46/16 од 17.09.2019. године, ставом првим изреке, одржано је на снази у целости решење о извршењу Основног суда у Новом Саду Иив 352/15 од 05.10.2015. године; ставом другим изреке одбијен је противтужбени захтев да се утврди да су ништави уговор о зајму закључен 26.10.2012. године између тужиоца, као зајмодавца, и ВВ, као зајмопримца, и меница коју је издао тужени – противтужилац (у даљем тексту: тужени) 26.10.2012. године и захтев туженог за накнаду трошкова поступка; ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу – противтуженом (у даљем тексту: тужилац) накнади трошкове поступка у износу од 471.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 4596/19 од 05.03.2020. године одбијена је жалба туженог, потврђена првостепена пресуда и одбијен захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је установио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2) Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, законски заступник туженог је ВВ. Тужилац је био запослен код туженог.

Дана 26.10.2012. године тужилац и тужени, чији је заступник ВВ, закључили су уговор о зајму којим је у члану 1. констатовано да је тужилац на зајам туженом у готовом, на руке ВВ, исплатио износ од 90.150,00 евра. Чланом 2. уговора уговорено је да се зајмопримац обавезује да зајам врати до 26.10.2014. године. Чланом 3. уговора предвиђено је да уколико износ зајма не буде враћен у року, зајмодавац дуговани износ са законском затезном каматом од 27.10.2014. године може наплатити путем менице коју издаје зајмопримац на дан 26.10.2012. године без протеста. Уговор је за зајмодавца потписао тужилац, а за зајмопримца ВВ са печатом туженог. Уговор је сачињен на документу са меморандумом туженог. Тужилац је износ који је наведен у уговору о зајму исплаћивао законском заступнику туженог сукцесивно у периоду од краја 2008. године до закључења уговора.

Тужени је као обезбеђење уговора о зајму издао 26.10.2012. године меницу попуњену на износ од 90.150,00 евра у којој је као ремитент означен тужилац, као трасант тужени, а као трасант Банка ... са седиштем у ..., Република Меница је издата у месту ... са доспећем 27.10.2014. године и са клаузулом без протеста. Меницу је као трасант потписао законски заступник туженог ВВ и ставио печат туженог. Меница је предата тужиоцу у

Тужени у уговореном року није вратио зајам. Тужилац је 01.10.2015. године Основном суду у Новом Саду поднео предлог за извршење на основу менице туженог издате 26.10.2012. године. Решењем о извршењу Основног суда у Новом Саду Иив 352/15 од 05.10.2015. године дозвољено је предложено извршење и дужник је обавезан да повериоцу на име трошкова извршног поступка исплати износ од 127.500,00 динара.

Према становишту нижестепених судова, тужбени захтев је основан јер су парничне странке закључиле уговор о зајму, а тужени, као зајмопримац, није вратио зајам. Противтужбени захтев је одбијен јер тужени није доказао чињенице на којима заснива захтев.

Нису основани ревизијски наводи којима се истиче да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. става 1. у вези члана 396. става 1. ЗПП јер образложење пресуде садржи разлоге које је суд узео у обзир по службеној дужности и оцену свих битних жалбених навода.

Ревизијске наводе којима се указује на чињенице о предистражном поступку који се води против АА и погрешно утврђеној висини зајма, Врховни касациони суд није разматрао јер се, према члану 407. ЗПП, ревизија не може изјавити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Поред наведеног, према члану 13. ЗПП суд

је у парничном поступку везан само за осуђујућу правноснажну пресуду кривичног суда у погледу постојања кривичног дела и кривичне одговорности учиниоца, а не и за чињенице које се тичу предистражног поступка.

Уговор о зајму од 26.10.2012. године закључен је између тужиоца, као зајмодавца, и туженог, као зајмопримца, а не ВВ, као зајмопримца. ВВ је потписао наведени уговор о зајму у име туженог на основу одредаба чланова 84. и 85. ставова 1. и 3. ЗОО. Наведено произлази из чињеница да је у уговору констатовано да В ступа у уговорни однос као директор зајмопримца, да је уз његов потпис на уговору стављен и печат туженог и да меница од 26.10.2012. године, коју члан 3. наведеног уговора предвиђа као средство обезбеђења, садржи поред потписа ВВ и печат туженог на месту за трасанта. Стога је тужени, супротно неоснованим ревизијским наводима, на основу члана 557. ЗОО, пасивно легитимисан у овој парници. Предметни уговор о зајму није ништав у смислу члана 103. ЗОО, нити је тужени доказао да је уговор фалсификован, па су нижестепени судови правилно одбили противтужбени захтев за утврђење ништавости уговора.

Нису основани ревизијски наводи којима се истиче да меница коју је издао тужени није правно ваљана. Тужени је издао попуњену, а не бланко меницу. Овлашћење за накнадно уношење обавезних меничних састојака издавалац менице даје само приликом издавања бланко менице. Трасат не постаје главни дужник самим тим што га је трасант означио као трасата јер издавалац менице не може обавезати треће лице без његовог пристанка. Трасат постаје главни дужник акцептирањем менице. Банка ... није акцептирала меницу коју је тужени издао 26.10.2012. године. У овој правној ситуацији, када тужени није обавезао тужиоца на подношење менице на акцепт, тужилац није морао поднети меницу на акцепт трасату јер је подношење менице на акцепт право, а не дужност имаоца менице (члан 20. Закона о меници). Битан менични елемент је означавање трасатовог имена, а не трасатов акцепт. Стога неподношење менице на акцепт не чини меницу ништавом. Чланом 37. Закона о меници прописани су рокови за подношење менице на исплату. Чланом 52. ставом 1. Закона о меници прописано је да ималац менице губи право на регрес уколико меницу не поднесе у року на исплату. Супротно неоснованим ревизијским наводима, законским одредбама није предвиђено да ималац менице у потпуности губи право на исплату уколико у року не поднесе меницу на исплату. Да би ималац менице имао право на регрес од трасанта неопходно је да је акцептант одбио да исплати меницу. У овој правној ситуацији тужени је главни дужник, а не регресни дужник јер меница није акцептирана, па зато тужилац не може изгубити право на регрес од туженог. Сходно изнетом, нижестепени судови су правилно одбили противтужбени захтев за утврђење ништавости менице од 26.10.2012. године. Активина легитимација тужиоца у овој парници, супротно неоснованим ревизијским наводима, свакако не зависи од ваљаности менице јер је меница издата као средство обезбеђења, а поверилачко - дужнички однос између парничних странака био би установљен уговором о зајму од 26.10.2012. године све и да тужени није издао меницу 26.10.2012. године.

Нижестепеним пресудама је, на основу правилне примене чланова 17. става 1, 26, 277. и 557. ЗОО, одржано на снази решење о извршењу Основног суда у Новом Саду Иив 352/15 од 05.10.2015. године јер су парничне странке закључиле уговор о зајму, а тужени није вратио тужиоцу зајам.

Сходно наведеном, Врховни касациони суд је, применом члана 414. става 1. ЗПП, одлучио као у првом ставу изреке.

Врховни касациони суд је, применом члана 165. става 1. у вези члана 153. ЗПП, одбио захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка јер није успео у овом поступку.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић